

Titel: BREV TIL: Hans Christian Sørensen FRA: Louis Hjelmslev (1957-04-02)

Citation: "BREV TIL: Hans Christian Sørensen FRA: Louis Hjelmslev (1957-04-02)", i *Louis Hjelmslev og hans kreds*, s. 1. Onlineudgave fra Louis Hjelmslev og hans kreds: https://tekster.kb.dk/catalog/lh-texts-kapsel_028-shoot-workidacc-1992_0005_028_HCSorensen_0120/facsimile.pdf (tilgået 24. juni 2024)

Anvendt udgave: Louis Hjelmslev og hans kreds

Ophavsret: Materialet kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge det til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

Professor dr. Louis Hjelmslev

2.4.1957.

Hr. dr.phil. Hans Chr. Sørensen,
105, 5., Fuglesangsallé,
Århus.

Kære dr. Hans Chr. Sørensen,

Jeg har i nogen tid skyllet Dem oplysninger om, hvordan sagen for tiden ligger med hensyn til det ønskede nye professorat i slavisk ved Københavns Universitet. Der er momenter, der gør, at en mundtlig samtale muligvis havde været at foretrække, og jeg har derfor tøvet lidt og ventet paa, om der ikke skulde frembyde sig en naturlig mulighed for at De aflagde besøg i København. Det kan måske endda komme, men nu vil jeg i hvert fald ikke vente længere med at skrive.

Som De véd, begyndte sagen i 1954 med, at bedømmelseskomitéen vedrørende det ledige ordinære professorat i slavisk filologi, foruden at indstille dr. Stief til embedet, henstillede at søge oprettet et ekstraordinært professorat i slavisk sprogvidenskab for Dem, og dette forslag blev fulgt af fakultetet i 1955 og gentaget som forslag fra fakultetet i 1956. Under forberedelsen af forslagene til finansloven 1958/59 henstillede imidlertid kuratorembedet iaar til fakultetet, at man i stedet for at foreslaa et ekstraordinært professorat foreslog et ordinært. Tilsvarende henstillinger har kuratorembedet foretaget i andre helt eller delvis analoge tilfælde, med den motivering at et ordinært embede skulde være lettere at faa gennemført end et ekstraordinært (hvilket forekommer mærkeligt, da et ordinært professorat forpligter staten økonomisk i en langt videre fremtid; men det er ikke desto mindre blevet finansmyndighedernes standpunkt). I nogle tilfælde har dette voldt betænkeligheder af faglig art, idet det ikke altid forekommer velmotiveret at foreslaa et ordinært professorat i et eller andet fagomraade, om hvilket man ikke kan have rimelig forventning om, at der sædvanligvis altid vil være kompetente kræfter disponible til at besætte det. For slavisk er der næppe grund til at nære sædvanne betænkeligheder, og det vilde endda være sagligt velbegrundet at søge sig to ordinære professorater i slavisk, svarende til

4/40, 102

hvad vi har i de andre større europæiske filologier. For slavisk vedkommende mente man derfor i det filosofiske fakultet at burde stille forslag, i overensstemmelse med kurators ønske, om et ordinært professorat, der da ikke længere skulde hedde professorat i slavisk sprogvidenskab, men professorat i slavisk filologi. Dette har fakultetet altså stillet forslag om i år, og forslaget er fremmet af rektor overfor ministeriet. Det er, som De forstår, et forslag til finansloven 1958/59, og det tidligste tidspunkt, fra hvilket dette professorat kan oprettes, er altså 1. april 1958.

Set fra Deres personlige synspunkt er dette forsaavidt mindre gunstigt, som der altså ikke mere er forslag om et ekstraordinært professorat beregnet for Dem, men om et ordinært professorat, der maa besættes enten ved eller uden opslag, i henhold til anordningen af 5/2 -53 om ansættelse af professorer § 1, hvorefter især følgende er relevant paa sagens første stadium:

"Når et embede som professor bliver at besætte, skal det i almindelighed opslås ledigt.
Besættelsen kan dog ske uden opslag, når fakultetet ... kommer til erkendelse af, at embedet på fuldt forsvarlig måde kan besættes med en af fakultetet udpeget videnskabsmand, hvis kvalifikationer skønnes tilstrækkelig godtgjorte forud, enten ved hans virksomhed i et tilsvarende eller beslægtet dansk embede eller på anden måde og da således, at han skønnes at være andre, der kunne ventes at komme i betragtning, afgjort overlegen."
"For at en indstilling fra fakultetet om besættelse af et embede uden opslag kan tages i betragtning, kræves det, at mindst 2/3 af samtlige fakultetets medlemmer stemmer for et forslag herom."

Til disse muligheder vil fakultetet altså have at tage stilling, naar det nye professorat er oprettet (hvis det bliver oprettet), og man maa gøre sig klart, at det ikke kan siges nu, hvilket standpunkt fakultetet saa vil tage, - saameget des mindre, som sagen først bliver aktuel om tidligst et helt år fra nu af, og der vel kan forventes yderligere videnskabelig produktion indenfor slavisk filologi i Danmark i mellemtiden. Ser man imidlertid bort fra saadanne uberegnelige faktorer, og tænker man sig, som et tankeeksperiment, at embedet skulde besættes nu, er det mig klart, at De - ogsaa under naturligt hensyn til bedømmelseskomitéens indstilling i 1954 - maatte have særdeles gode chancer som ansøger, dersom embedet foreslaas besat ved opslag, og, at dersom man skulde tænke paa at søge embedet besat uden opslag, vilde Stender-Petersen være den eneste der kunde betegnes som alle andre "afgjort overlegen". Skulde denne anden

mulighed blive realiseret, saaledes at Stender-Petersen indtræde i det københavnske embede, maatte, mener jeg, Deres chancer i Aarhus, som hans efterfølger, antages at være lige saa gode som Deres chancer ellers vilde have været i København. Skulde Stender-Petersen indtræde i det københavnske embede, har jeg bedste grunde til at føle mig overbevist om, at stillingen som professor i slaviske sprog og litteraturer ved Aarhus Universitet vil blive opretholdt, selvom den oprindelig er oprettet som en personlig stilling for Stender-Petersen, nemlig som en omdannelse af hans oprindelige personlige lektorat, senere docentur; jeg mener derfor bestemt ikke, at De, under indtryk af disse nye muligheder, behøver at være nogen angstelse for, at der derved skulde gaa en stilling tabt - og altsaa heller ikke for, at der af den grund skulde gaa nogen stilling tabt for Dem. Dette betragter jeg som et stærkt beroligende moment ved den udvikling, som sagen, i hvert fald formelt, nu har taget, og jeg mener at ogsaa De bør betragte dette som et stærkt beroligende moment. Isvrigt tænker jeg mig, at det, som De, alt velovervejset, først og fremmest ønsker Dem, er en fast stilling, og at De ikke nødvendigvis vilde lægge stor vægt paa at denne stilling blev netop i København, selvom chancen hidtil kun har ligget dér.

Hele sagen med dens forskellige fremtidsperspektiver har naturligvis flere særlige sider, som jeg ikke her skal fortælle mig i. Selvom man endda maa se bort fra at spaa om, hvordan Stender-Petersens egne ønsker kan tænkes at ligge om et helt aar eller maaske senere, og hvordan fakultetet til den tid overhovedet vil stille sig til alternativet opslag eller ikke opslag, saa vil Stender-Petersen som bekendt, paa det tidspunkt hvor en besættelse uden opslag kunde komme paa tale, være omkring 65 aar gammel, og altsaa i praksis have naaet pensionsalderen; dette kan - men behøver ikke - være et lod der vilde veje i vægtskaalen imod besættelsen uden opslag; heller ikke dette kan man vide noget om endnu.

Det er jo i virkeligheden en helt ny situation, der er opstaet ved, at der nu er foreslaaet et ordinært professorat oprettet. Hvis dette professorat bliver oprettet (hvad vi jo altsaa har grundet forventning om at opnaa, netop ved at søge det oprettet som ordinært), og hvis fakultetet til sin tid beslutter sig for at besætte det ved opslag, kommer De altsaa til at an-

søge sammen med de andre, der eventuelt maatte melde sig; og for nu at tage alle tænkelige muligheder formelt i betragtning, kan det jo ogsaa blive til konkurrence mellem Dem og andre; hvis embedet oprettes ret snart, 1958 eller 1959, vilde jeg dog tro (uden naturligvis at kunne vide det), at man, dersom ansøgerne ^{blev opstillet} erade samme som i 1954 (+ Stief selvfølgelig), og dersom deres indbyrdes kvalifikationsforhold ikke paa forhaand kan skønnes at være væsentlig forskudt, vilde vælge at se bort fra afholdelse af en konkurrence, idet man, under de nævnte forudsætninger, maatte kunne regne med at henholde sig til afgørelsen i 1954, ved hvilken De jo klart blev stillet som no. 1 blandt de foreliggende kandidater + Stief.

Alt dette taget i betragtning kan man vist sige, at efter alt menneskeligt skøn paa nærværende tidspunkt er Deres chancer for at opnaa et dansk professorat i slavisk uforandret gode, men at vejen unægtelig er blevet mere omstændelig og kompliceret. Det maa imidlertid ikke glemmes, at forslaget om et ordinært professorat i stedet for det hidtil foreslaaede ekstraordinære netop er stillet for at fremme mulighederne for at faa et professorat til, i København, og dermed i Danmark.

Jeg kan paa nærværende tidspunkt ikke oplyse mere, men jeg vil selvsagt gerne deliberere sagen nærmere med Dem, hvis De har lyst til at skrive til mig om den eller ved lejlighed tale med mig derom.

Mange venlige hilsener
Deres hengivne

Louis Hjelmslev